БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 51 (3279). | Шанба, 12 март 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIII съезди шарафига

ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ

Совет халқи ҳаётида тараққиёт, ривожланиш ва юксак камолот даврининг яна бир янги босқичи бошланди. Коммунизм беш йиллиги бутун қудрати ва улуғворлиги билан мамлакатимиз бўйлаб зафарли ва забардаст одим ташлади. Мамлакатимиз ҳаётида меҳнат завқи мавж ураётган, Ватанимиз, бутун халқимиз партиянинг тарихий XXIII съездига қизғин ҳозирлик кўраётган кунларда Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди бўлиб ўтди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жанговар, уюшган, ишчан ва илғор отрядларидан бири бўлган Ўзбекистон Компартиясининг съезди барча коммунистлар, партия ташкилотлари ва республикамиз меҳнаткашлари ҳаётида катта воқеа бўлди. Съезд Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳисобот докладини тинглади ва муҳокама қилди. Шунингдек СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган бешйиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директиваларининг лойиҳасини муҳокама қилди. Республика Компартияси Марказий Комитетининг раҳбар органлари сайланди. Съезд муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Ҳисобот докладида ва музокарада қатнашган нотиқларнинг сўзларида шу нарса алоҳида кўрсатиб ўтилдики, КПСС Марказий Комитети 1964 йил октябрь ва ноябрь Пленумларининг қарорлари хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарликни такомиллаштириш, партия турмушининг ленинча нормаларини янада ривожлантириш соҳаларида партия фаолиятида муҳим босқични бошлаб берди. Ҳисобот даври республикамиз учун экономика кенг тараққий этган, фан ва маданият янада ривож топган, саноат ва қишлоқ хўжалигида янги ғалабалар қўлга киритилган ва партия ташкилотлари ғоявий-ташкилий жиҳатдан янада мустаҳкамланган давр бўлди.

Социалистик индустрия, айниқса оғир саноат забардаст одимлар билан олға борди. Саноат маҳсулотининг ҳажми тўрт йил мобайнида 40 процент кўпайганлиги, ҳар олти кунда битта янги саноат корхонаси ёки катта цех ишга туширилганлиги, ишлаб чиқаришда янги техника кенг жорий этилганлиги натижасида меҳнат унумдорлиги 27,6 процент ошганлиги, маҳсулот таннархини камайтириш ҳисобига пландан ташқари 57 миллион сўм жамғарма тўпланганлиги бунинг ёрқин мисолидир. Энергетика, химия, машинасозлик, рангли металлургия, транспорт ва алоқа, капитал қурилиши, газ ва нефть чиқариш, енгил ва озиқ-овқат маҳсулотлари тайёрлаш янада тараққий этди. Ўрта Осиёда энг катта — 600 минг киловатт қувватли Оҳангарон ГРЭСи бутун қуввати билан ишга туширилганлиги ҳар бир совет кишисини чексиз қувонтиради.

Партия ташкилотлари қишлоқда катта ташкилотчилик, сиёсий ва тарбиявий ишлар олиб бордилар. Бунинг натижасида деҳқончилик маданияти янада юксалди, колхозчилар ва совхоз ишчилари ҳаётида катта ўзгаришлар юз берди. Маҳсулот ишлаб чиқариш анча кўпайди. Коллектив хўжаликни моҳирона бошқарадиган ажойиб кишилар ўсиб етишди. Съезд делегатлари шу нарсани мамнуният билан қайд қилдиларки, ҳисобот даврида қишлоқ хўжалигининг барча тармоқлари, айниқса пахтачилик ва деҳқончиликни комплекс механизациялаш кескин ривожланди. Эндиликда Ўзбекистон мамлакатда етиштирилаётган пахтанинг карийб 70 процентини, канопнинг 91 процентини, пилланинг 51 процентини бермоқда. Пахтачиликни ривожлантириш — партия ташкилотларининг асосий вазифаси ва бош йўлидир. Етти йилликда 23 миллион 673 минг тонна ёки бундан олдинги етти йилликдагига қараганда 4 миллион 459 минг тонна кўп пахта етиштирилди. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш, дон, сабзавот, картошка, полиз экинлари, каноп пояси, пилла, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш анча кўпайди, сув хўжалиги, ирригация ва мелиорация ишлари яхшиланди.

Партия ва совет ташкилотлари амалга оширган катта ишлар натижасида меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги янада яхшиланди, уй-жой, коммунал қурилиши, шаҳар ва қишлоқларни обод қилиш, соғлиқни сақлаш, халқ маорифи соҳасида анчагина муваффақиятларга эришилди.

Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди партия ташкилотларининг жанговарлик ва ишчанлик қобилияти янада ошганлигини, коммунистларнинг авангардлик роли юксалганлигини, партия ташкилотлари идеология ишларига, меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий тарбиялаш, коммунистларни марксизм-ленинизм билимлари билан қуроллантириш масалаларга жиддий эътибор бераётганликларини кўрсатди. Партия ташкилотларининг партиявий-ташкилий ишлари ҳам яхшиланди. Партия сафлари саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданиятимизнинг илғор кишилари ҳисобига ўсаётир.

Партия ташкилотлари кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш, партиявий ишлар услуби ва методини такомиллаштириш, партия ички демократиясини мустаҳкамлаш, партия турмушининг ленинча нормаларини ривожлантириш масалаларига жиддий эътибор бермоқдалар.

Съезд делегатлари ҳисобот даврида қилинган ижобий ишларни кўрсатиш билан бирга, партия ташкилотлари фаолиятида, жумладан хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарликда йўл қўйилган камчиликларни ҳам танқид қилдилар. Айрим партия ташкилотлари саноат ишлаб чиқаришининг экономикасини ҳали ҳам чуқур ўрганмаётирлар. Ички резервларни топиш, ишга солиш, янги техника ва илғор технологияни жорий этиш, оғир қўл меҳнатини тугатиш чоралари кўрилмаётир. Айрим корхоналар Давлат планларини бажармайдилар. Халқ истеъмол қиладиган моллар етарли ишлаб чиқарилмаётир. Темир йўл ва автомобиль транспортида, капитал қурилиши, асосий объектларни ишга тушириш суръатлари ҳозирги талаблар даражасидан анча орқада қолмоқда.

Қишлоқ хўжалигида ҳали фойдаланилмаётган резервлар кўп. Сабзавот ва полиз экинлари етиштириш етарли даражада эмас. Кўпгина хўжаликларда деҳқончилик маданияти паст. Чорвачилик ҳали ҳам қишлоқ хўжалигининг қолоқ соҳаси бўлиб қолмоқда. Колхоз ва совхозларда хўжаликни рентабель юритиш, меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашдаги илғор методларни жорий қилиш кўнгилдагидек эмас. Съезд делегатлари шаҳарлар ва қишлоқлар қурилишига, аҳолига маданий-маиший ва коммунал хизмати кўрсатишни яхшилашга жиддий эътибор бердилар. Шунингдек партия ташкилотлари иш фаолиятини янада яхшилаш, идеология ишлари савиясини ошириш, партиявий-ташкилий ишларни такомиллаштириш юзасидан қимматли таклифлар ва маслаҳатлар ўртага ташланди.

Янги беш йилликда республикамиз олдида янада порлоқ истиқболлар очилади. Саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданиятимиз тараққиёти яна бир юксак босқичга кўтарилади. Съезд делегатлари булар ҳақида зўр қувонч билан гапирдилар. Партия белгилаб берган хўжалик ислоҳотини уюшқоқлик билан амалга ошириш, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, асосий ишлаб чиқариш фондларидан янада яхши фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа соҳасида янги юксакликларга эришиш — партия ташкилотлари олдида турган ғоят муҳим вазифадир.

Пахтачилик — республика партия ташкилотлари ва меҳнаткашлари шуғилланадиган асосий иш ва бош вазифа бўлиб, у мамлакатимиз халқлари олдидаги интернационал бурчимиздир. Янги беш йилликда пахта етиштириш янада кўпаяди. Қишлоқ хўжалигини механизациялашға алоҳида эътибор берилади. Деҳқончилик маданиятини ошириш, барча экинлардан мўл ҳосил етиштириш, дон, сабзавот, полиз экинлари етиштиришни янада кўпайтириш асосий вазифалардан бири бўлиб қолади. Беш йиллик план Директивалари лойиҳасида меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини юксалтириш юзасидан ҳам катта тадбирлар белгиланган.

Республикамиз меҳнаткашлари, жумладан пойтахт область ишчилари, колхозчилари ва интеллигентлари XVII съезд қарорларини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Ҳамма ерда КПСС XXIII съезди муносабати билан катта сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги юз бермоқда. Мамлакатимиз куч ва қудратини ошириш, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш йўлида миллионларнинг ижодий меҳнати мисли кўрилмаган самараларни бермоқда. Халқимизнинг ғайрат-ташаббуси ва шижоатини бешйиллик топшириқларини муддатидан олдин бажаришга сафарбар этайлик. Партия ташкилотларининг ишчанлик ва ташкилотчилик қобилиятларини янада ошириб, партия турмушининг ленинча нормаларига ва коллектив раҳбарлик принципларига ҳамма ерда қатъий риоя қилайлик. Бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни яхшилайлик, кадрларни танлаш ва ўстиришга, партия сафларининг коммунистик қурилишнинг актив бинокорлари ҳисобига ўсишига, советлар, касаба союз ва комсомол ташкилотларига раҳбарликни яхшилашга жиддий эътибор берайлик.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съезди комил ишонч билан айтадики, — дейилади резолюцияда, — республика партия ташкилотлари ўз сафларининг жанговарлик қобилиятини тағин ҳам юксак поғонага кўтаради, омма билан алоқасини тағин ҳам мустаҳкамлайди, халқ хўжалигини ривожлантириш бешйиллик планини муваффақиятли бажарилишини таъминлайди, коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини рўёбга чиқариш учун хормай-толмай меҳнат қилаверади.

ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ БИРЛАШГАН ПЛЕНУМИ

Кеча Тошкент область партия комитети ва шаҳар партия комитетининг бирлашган пленуми бўлиб ўтди. Пленум «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик план юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳаси ва Тошкент область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Бу масала юзасидан область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. А. Абдураззоқов** доклад қилди.

Докладни муҳокама қилиш учун музокарада Оҳангарон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Д. Усачев**, Куйбишев район партия комитетининг биринчи секретари **А. Акромов**, Бўка район партия комитетининг биринчи секретари **Т. Ражабов**, «Ўзбекгидроэнергострой» трестининг бошқарувчиси **П. П. Фалалиев**, Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз раиси **У. Ҳасанова**, Олтинтопган қўрғошин-руҳ комбинатининг директори **П. С. Поклонский**, 2-«Оққўрғон» совхозининг директори **Б. А. Аракелян** ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов**, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари **В. Г. Ломоносов**, Ўзбекистон ССР Давлат план комиссиясининг раиси **С. Зиёдуллаев** ўртоқлар иштирок этдилар.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

(Пленум тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонида босилади).

ҚАЛИНИН районидаги Карл Маркс номли колхоз сабзавоткорлари эртаги картошка ва карам экишни бошлаб юбордилар. Деҳқонлар бу ишни қисқа муддатда ва обн-тобида тугаллаш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Юқоридаги суратда колхознинг сабзавоткорлик звеноси бошлиғи ўртоқ А. Алимов экиладиган уруғлик картошкаларнинг сифатини текшириб кўрмоқда.

А. Мальцев фотоси.

ТОШКЕНТДАГИ сут комбинати коллективи ҳар куни пойтахт меҳнаткашларига кўплаб турли-туман сут маҳсулотлари етказиб бермоқда. Корхона ишчилари шу кунларда партия XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, ажойиб ютуқларни қўлга киритяптилар. Пастдаги суратда мусобақа пешқадамларидан Маъфрат Турсуновани иш устида кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ПАРВОЗ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Ветерок ва Уголёк номли итлар «Космос-110» йўлдошида ўн олти суткадан бери парвоз қилиб юрибди.

Ҳайвонларнинг яшаш шароити биринчи кунларда қандай бўлса, шундайлигича қолмоқда. Овқат мунтазам берилиб турибди, кислород ва карбонат ангидрид миқдори, ҳаво ҳарорати, намлик ва босим қатъий белгиланган тарзда сақланмоқда. Жониворларнинг аҳволи илгаригидек жуда қониқарли.

Парвоз кунлари давомида жуда кўп миқдордаги тажриба материаллари тўпланди. Ҳозир бу материаллар қайта ишланиб, анализ қилинмоқда. (ТАСС).

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Энгельс номли, «Коммунизм» колхозларининг механизаторлари баракали меҳнат қилиб экиш кампаниясига пухта тайёргарлик кўришяпти. Механизаторлар меҳнат вахтасида туриб қисқа вақт ичида ҳайдов тракторларини, шунингдек қишлоқ хўжалик машиналарининг ҳаммасини сифатли ремонтдан чиқардилар. Улар экишга шай бўлиб турибдилар.

Ш. ХОЛМУҲАМЕДОВ.

ОҚҚЎРҒОН. Райондаги «Ленинобод» колхозининг деҳқонлари ўртасида КПСС XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди. Улар съездолди вахтасида туриб меҳнат қилмоқдалар. Ҳар бир бригада, участка ва звенода иш жадал. Айниқса бу ерда далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш яхши ташкил этилган. Пахтакорлар кўпроқ маҳаллий ва минерал ўғитлар чиқариб ернинг кучига-куч қўшишяпти. Қисқа вақт ичида 7 минг тоннага яқин гўнг далага ташиб чиқарилди. Охунбобоев номли колхозда ҳам иш ана шундай яхши кетяпти.

Қ. САИДИНОХУНОВ,
Н. ТУФОНОВ.

* * *

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. «Правда» колхозида съездолди социалистик мусобақаси яхши натижалар беряпти. Ишни пухта ташкил қилган Шин Тхя Рен, А. Марқабоев, Нам Бех Хо бошлиқ бригада аъзолари ариқ-зовурларнинг ҳаммасини тозалаб бўлдилар.

С. АЛИҚУЛОВ.

НАРЯДСИЗ ЗВЕНОЛАРДА

Набижон далага барвақт етиб келди. У маҳаллий ўғит тўплаш учун енг шимариб ишга киришган звеноси аъзоларига кўзи тушди-ю, бироз хижолат тортди.

— Кечикканим учун узр,— деди у автоприцепни тўпланган ўғит уюми ёнига тўғрилар экан, —ҳиссасини чиқарамиз...

— Ҳаракат қилиб қолиш керак, — унинг гапини илиб кетди эллик ёшлардан ошган, ҳали йигитлардай бардам Тожибой Омонов, — қўшнимиз Қўчқорбойлар звеносида иш жуда жадал боряпти ука, — ўттиз беш гектар ерининг ҳаммасига сидирғасига 9—10 тоннадан гўнг солиб чиқишибди. Ўтган куни бўлса бороналашни ҳам бошлаб юборишибди. Отни шунақа жадал қамчиламасак бўлмайди.

Бошқалар ҳам миришкор деҳқоннинг гапини қувватлашди. Иш жадаллашиб кетди.

Нарядсиз усулда ишлаётган «Гулистон» колхозининг А. Машарипов, Н. Ҳошимов, В. Маҳмудалиев, Қ. Саримсоқов ўртоқлар бошлиқ звеноларида шу кунларда дала ишлари қизғин тус олган. Пахта ҳосилдорлигининг ошишидан ўзлари моддий манфаатдор бўлган бу звеноларнинг аъзолари ҳар бир ишни ўз вақтида сифатли ўтказиш, чигит экишга ҳартарафлама пухта тайёргарлик кўриш учун астойдил курашмоқдалар.

Улар янги беш йилликнинг биринчи йилида ҳар гектар ердан 30—35 центнердан хирмон кўтариш иштиёқида астойдил курашиб далага гўнг чиқариш, ерда нам сақлаш мақсадида карталарни текислаб бороналаш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш каби ишларнинг ҳаммасини тез ва соз ўтказяптилар.

Ўтган йили колхозда нарядсиз ишлайдиган биргина звено бор эди. Бу звено мўл ва арзон пахта етиштиришнинг йўлларини кўрсатиб берди. Бу йил эса колхозда 22 та ана шундай нарядсиз ишлайдиган звено пахта ҳосилдорлигини ошириш ва унинг таннархини арзонлаштириш йўлида кураш олиб боради.

Х. НОРМАТОВ,
Бўка районн.

ЛЕКТОРЛАР СЕМИНАРИ

11 мартда Тошкентда область ва шаҳар партия комитетлари, «Билим» жамияти ва комсомол ташкилотлари лекторларининг КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасини пропаганда қилишга бағишланган семинари ўз ишини бошлади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети уюштирган бу семинарда Тошкентнинг бир группа олимлари ҳам иштирок этмоқдалар. Улар бешйиллик план тўғрисида лекциялар ўқиш учун республика шаҳар ва районларига жўнаб кетадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов Ўзбекистон Компартияси XVII съездининг якунлари ва идеология ишининг вазифалари тўғрисида гапириб, семинар ишини бошлаб берди.

Семинарда таниқли олимлар, партия ходимлари лекциялар ўқийдилар. (ЎзТАГ).

Суратда: семинарга келган колхоз раисларидан бир группаси ўзаро суҳбатлашмоқдалар.
А. АБАЛЯН фотоси.

ТАЖРИБА АЛМАШМОҚДАЛАР

Деҳқончиликда ҳал бўлмаган проблемалар ҳила бор. Қишлоқ хўжалик ишларини юритишда, меҳнатни ташкил этишда йилдан-йилга янги-янги прогрессив иш методлари пайдо бўляпти. Айрим хўжаликларда кўпчиликка манзур бўладиган, ҳосилдорликни оширишга қаратилган, хўжаликнинг умумий манфаатларини одамларнинг моддий манфаатдорлигига боғлайдиган, ер, сувдан оқилона фойдаланиш, агротехниканинг янги усулларини кенг қўллаш, техникадан унумли фойдаланиш сингари жуда кўп тадбирлар амалга оширилмоқда. Бундай усуллар ҳамма хўжаликларда жорий этилса катта фойда келтиради, бўладиган сарф-харажатлар камаяди, маҳсулот таннархи арзонлашади, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўл етиштирилиши мумкин.

Мана шу мақсадларни назарда тутиб, область партия комитети ўтган йилдан бошлаб колхоз, совхозларда ишлаб турган звено бошлиқларини, агрономларни, колхоз раисларини, совхоз директорларини дам олиш, ўқиш, тажриба алмаштириш семинарини ташкил эта бошлади.

Ўтган йили кўрилган бу тадбир ўзининг ижобий натижаларини берди. Дам олиш, ўқиш ва тажриба алмаштириш энди областимизда янги традиция бўлиб қолди. Ўтган йилги сингари бу йил ҳам жуда кўп механизатор — звено бошлиқлари кейинроқ агрономлар Троицкдаги «Октябрь 10 йиллиги» дам олиш уйида бўлиб ҳордиқ чиқардилар, ўқидилар ва тажриба алмашдилар. Ҳозир шу ерда колхоз раислари, совхоз директорлари, совхозларнинг бўлим бошлиқлари дам олиш билан бирга ўқиб тажриба алмашишга йиғилдилар.

Маълумки, ҳозирги пайтда қишлоқ хўжалигини рентабель ишлаши энг муҳим масалалардан бири, арзон, ҳар бир ишловчи киши ҳисобига кўпроқ пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш, техникадан фойдаланиш даражасини ошириш муҳим вазифа бўлиб қолди. Шу жиҳатдан 2-«Оққўрғон» совхозида ва Янгийўл районидаги «III Интернационал» колхозида ташкил этилган нарядсиз звеноларнинг иш якунлари кўпларга ибрат бўлардидир. Семинарда 2-«Оққўрғон» совхозининг директори Б. Аракильян, «III Интернационал» колхозининг раиси К. Мамедов ўртоқлар бу соҳадаги ўз иш тажрибаларини айтиб берадилар.

Ҳар қарич ердан оқилона, унумли фойдаланиш, ернинг қадрига етиш, мавжуд ерлардан тўғри фойдаланиш ҳосилдорликни оширишда жуда катта, иқтисодий аҳамиятга эга. КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасида ҳам бунга алоҳида аҳамият берилган. Мана шу масала тўғрисида Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси М. Рўзиматов гапириб беради. Бекобод районидаги Ленин номли колхоз раиси Ҳ. Ҳамроқулов техникани сақлаш, ундан унумли фойдаланиш тўғрисида сўзлайди.

Бундан ташқари семинарда олимлар, мутахассислар, пешқадам колхозларнинг раислари, пиллачиликнинг озуқа базаси микроэлементлардан фойдаланишнинг аҳамияти, қишлоқ хўжалигини планлаштириш, сабзавотчиликдаги янги агротехника усуллари, ерни экишга тайёрлаш, чорвачиликни фойда келтирадиган тармоққа айлантириш, ҳисоб-китоб ишлари ва бошқалар ҳақида суҳбатлар ўтказадилар.

Пахтакорлар, ғаллакорлар, лубкорлар, чорвадорлар ва сабзавотчиларнинг бу анжуманлари ҳеч шубҳасиз қишлоқ хўжалигини оқилона бошқаришда, яхши тажрибалар асосида фан ютуқларига таяниб иш юритишда катта аҳамиятга эга бўлади.

КПСС ДИРЕКТИВАЛАРИ ЛОЙИҲАСИ УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

Тошкент Политехника институти полимерлар проблемаси лабораторияси ходимлари саноат аҳамиятига эга бўлган кўпгина проблемалар устида самарали тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар. Суратда: лабораториянинг старший илмий ходими Ҳ. Муслимов билан лаборант М. Зайнуддинова ўртоқлар лабораторияда.

А. Тўраев фотоси.

НУРХОНАМИЗ ҚУДРАТИ

С А Н О А Т

Одамзоднинг қудратига қаранг. Яқиндагина шу ерлар кенг адр эди. Гир атроф шудгор. Ҳаккам-дуккам солинган уйлардан тунлари лампаларнинг хира шуъласи, аранг кўзга илғанар эди. Мана энди, бинокорлар қадами билан ўша кўҳна Ялангоч қишлоғи уйғонди. Братскдан, Узоқ Сибирдан, қардош республикалардан қалбида ғайрати жўш урган ёшлар етиб келди-ю, қишлоқ оёққа турди. Қудратли техника ишга тушди. Ҳамма бир ёқадан бош чиқариб Ўрта Осиёда энг йирик станция ҳисобланган Тошкент ГРЭСи қурилишига қўл урди.

Ўша қаҳрамонлик кунларининг гувоҳи бўлган улкан станция мана бугун қишлоқ узра мағрур кўкрак кериб турибди. Ҳар бири 150 минг киловатт қувватга эга бўлган тўртта забардаст блок ишлаб чиқараётган электр энергияси ўлкамиз саноат корхоналари, колхоз-совхозлар ва хонадонлар томон бетиним оқиб турибди.

Станция коллективи биринчи блок ишга тушгандан бери нур ҳосил қилиш топшириқларини йилма-йил ортиғи билан адо этиб келмоқда. **Ўтган қисқа давр мобайнида тўрттала блок кучи билан 3 миллиард 900 миллион киловатт соатдан кўпроқ электр энергияси ҳосил қилинди ва халқ хўжалиги тармоқларига томон узатилди.** Бу ғоятда катта кўрсаткичдир. Станциямиз яратган қувват билан ўнлаб янги саноат корхоналари ҳаракатга келди, минглаб хонадонлар чароғон бўлди.

Ўтган йиллар давомида ишчилар, инженер-техник ходимлар ички резервларни қидириб топиб ва ишга солиб ҳамда мавжуд имкониятлардан максимал даражада фойдаланган ҳолда ҳар бир киловатт соат электр энергияси ҳосил қилиш учун сарфланадиган ёқилғи миқдорини анча камайтирдилар. Натижада 1965 йилда бир неча минг тонна шартли ёқилғи иқтисод қилиб қолинди. Ўз ихтиёримизда бўлган энергиядан ҳам ишнинг кўзини билган ҳолда фойдаланиб, 7 миллион киловатт соат нурни тежаб қолдик.

Тежалган маблағ беҳисоб бўлгач энергия таннархи ҳам, анча арзонлашди. Чунки тежаб қолинган ёқилғи билан қўшимча нур ҳосил қилиш мумкин-да. Биз таннархни арзонлаштириш учун курашиб оғизга олса арзигудек ютуқларни қўлга киритдик. **1964 йилда ҳар киловатт соат электр энергияси ишлаб чиқариш учун 0,618 тийин сарфланган бўлса, 1965 йилда бу рақам 0,486 тийинга туширилди.** Беш йиллик давомида энергия таннархи тағин ҳам пасайиб минимум даражага тушади.

Коллективимиз олдида турган асосий вазифаларнинг бири мавжуд блоклар қувватидан унумли фойдаланишдир. Блокларни унумли ишлатиш, буғ ва саноат сувини тежаш бўйича станциямиз рационализатор ва ихтирочилари кўпгина ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширмоқдалар. Илгаригидек фойдаланилган буғ ва саноат суви энди каналга томон бекорга оқиб кетмайди. Уни биз махсус йўл орқали химия цехига узатмоқдамиз. Цехда бирозгина технологик ишлов берилиб яна турбиналар остига йўналтириляпти. Бундай янгиликлар беҳисоб. Г. Шигапов, Н. Гусев, С. Карпов каби тиниб-тинчимас ижодкорлар ғайрати билан биз ўтган йили 108 минг сўмлик маблағни тежаб қолишга муваффақ бўлдик.

Ҳозир ҳам станциямиз цехларида катта тажриба-синов ишлари олиб борилмоқда. **Ижодкор коллективимиз Ўрта Осиё республикалари ГРЭСлари бирлашмаси ва Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги автоматика хизмати ходимлари билан ҳамкорликда блоклар қувватини 150 минг киловаттдан 160—165 минг киловаттга етказиш устида изланмоқда.** Бу масала муваффақиятли ҳал этилмоқда. Яқинда ўтказилган синовлар кўнгилдагидек натижа берди.

Ойлар ўтиши билан станциямиз қувватига-қувват, кучига-куч қўшилмоқда. Шу кунларда бинокорлар нурхонанинг иккинчи навбати пойдеворини жадал суръатлар билан кўтармоқдалар. Беш йиллик план юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасида ҳам 1970 йилгача Тошкент ГРЭСи тўла-тўкис қуриб битказилади дейилган. Директивалар лойиҳасини муҳокама қилган бетончи ва монтажчилар ўз олдиларига қўйилган бу вазифани шараф билан бажариш учун ҳозир кенг фронт бўйлаб кураш бошладилар.

Беш йил давомида ҳар бири 150 минг киловатт қувватга эга бўлган яна 8 та энергоблок қад кўтариши керак. Шундан иккитаси бу йил бунёд этилади. Дастлабки ҳисоб-китоблар бўйича сентябрь ойининг ўрталарида 5-блок саноат токи беради. Йил охирига бориб эса 6-блок қурилишида ҳам барча синов-созлаш ишлари тугатилади.

Юқорида айтганимиздек, ҳозир блоклар қувватини ошириш бўйича тажриба-синов ишлари олиб борилмоқда. Бу албатта нурхона лойиҳасига ҳам бирозгина тузатиш киритишни талаб этади. Яъни илгари кўрсатилганидек, станциянинг лойиҳадаги қуввати 1 миллион 800 минг киловатт эмас, 1 миллион 920 минг киловаттга етади. Шундай қилиб, станциямиз Ўрта Осиёнинг энг йирик нур булоғига айланиб қолади.

Порлоқ истиқбол сари шаҳдам одим ташлаб бормоқдамиз. Блокларимиз бир меёрда депсиниб турибди. Бу йил зиммамизга улкан мажбуриятлар олганмиз. Янги беш йилликнинг тўнғич йилида 3 миллиард 260 миллион киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилишга сўз берганмиз. Ҳозир ишчи, инженер-техник ходимларимиз шу мажбуриятга яраша меҳнат қилмоқдалар. Машинист А. Мадеев, старший машинист Н. Иванов, мастер Э. Муҳаммаджонов, навбатчи инженер Қ. Абдураззоқов ўртоқлар ўз участкаларида сергак туришибди. Улар барча агрегатларнинг соз ва бир меёрда ишлашини таъминламоқдалар.

Ҳозир ҳамма ишни кадрлар ҳал қилади. Лекин шуни айтиш керакки, энергетик кадрлар тайёрлаш масаласи ҳали тўла ҳал этилган деб бўлмайди. Малакали кадрларга чанқоқ участкалар оз эмас. Маълумки, республикамизда қад кўтараётган станциялар сони йил сайин ошиб бормоқда. Оҳангарон ва Тахиатош ГРЭСлари, Фарҳод ва Қайроққум ГЭСлари, Чирчиқ ГЭСлар каскади жадал ишлаб турибди. Бизнинг ГРЭСдан ташқари Навоий ГРЭСи, Чорвоқ гидроузели ҳам жадал суръатлар билан қад кўтармоқда. Янги бешйилликда ҳар йили 28 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган Бекобод ГРЭСининг дастлабки агрегати ишга тушади.

Лекин электростанциялар сонининг ўсиши кадрлар сонининг ўсиши билан ўзаро пропорционал эмас. Тошкент политехника институти энергетика факультетини битириб чиқаётган оз сонли мутахассислар ўсиб бораётган эҳтиёжни мутлақо қондирмаяпти. Хусусан иссиқлик электр станциялари учун тайёрланаётган кадрлар йўқ даражада. **Фикримизча, олий ва махсус ўқув юртларида электротехниклар қатори теплотехниклар тайёрловчи бўлимлар ҳам очиш керак. Ёки Тошкент ГРЭСи базасида кечки техникум ташкил этилса ҳам ёмон бўлмайди. Бу техникум республикамиздаги барча иссиқлик электр станциялари учун кадрлар тайёрлаб бериши мумкин. Республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги бу муаммони ҳал этишга ҳозирданоқ киришмоғи лозим.**

Корхоналарда мутахассис кадрлар учун қулай шароитлар яратиб бериш зарур. Бу масала аввало уй-жой проблемасини ҳал этиш, кўнгилдагидек коммунал хизмати кўрсатиш, савдо ва умумий овқатланиш тармоқлари ишини яхшилаш билан боғлиқдир. **Уй-жой проблемасини ҳал этиш бизда биринчи масаладир. Ҳозир ишчи, инженер-техник ходимларимизнинг атиги 20 проценти турар-жойлар билан таъминланган, холос. 5 ва 6-блоклар ишга тушиши билан коллективимиз сони яна 80—90 кишига ортади. Кўпгина мутахассислар Иттифоқимизнинг турли шаҳарларидан таклиф этилади. Уларни ҳам уй-жой билан таъминлаш талаб этилади. Бу масалани ҳал этишда шаҳар ижроия комитети бизга яқиндан ёрдам бериши керак.** Шуларга ўхшаш камчиликлар қанчалик тез суръатлар билан бартараф этилса, халқ хўжалиги бундан шунчалик кўп манфаат кўради.

М. АЛИБОЕВ,
Тошкент ГРЭСи директори.

ҒАЛЛА—ФАРОВОНЛИК НЕГИЗИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

«Қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантиришда, халқ фаровонлигини оширишда аввало ғалла етиштириш ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Шу мақсадда беш йил мобайнида ғалла етиштиришнинг ўртача йиллик миқдорини умуман бутун мамлакат миқёсида бундан аввалги беш йилдагига нисбатан 30 процент оширилсин».

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасида ана шундай улкан ва шарафли вазифа ўртага ташланган.

Миллион-миллион совет кишиларининг туб манфаатини кўзлаб шундай деб айтилган. Асл ғаллакор ўз олдига қўйилган вазифанинг нақадар улуғворлигини қалбида чуқур ҳис этади, касбини улуғлайди, халқ маъмурчилигини тўла-тўкис таъминлаш йўлида бошланган катта курашга муносиб ҳисса қўшаётганлиги билан фахрланади. Улуғ партиямиз худди ана шунга даъват этяпти. Кимки турмушимиз янада фаровон бўлсин деса, кимки дастурхонимиз ҳамиша оппоқ нон билан тўлсин деса ғалла майдонларини бундан буён янада кенгайтирсин, ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни кўпайтирсин, деб чорлаяпти. Мамлакатимизнинг барча ғаллакорлари қатори бизнинг колхозимиз деҳқонлари ҳам бу чақириққа лаббай, деб жавоб бермоқдалар.

1964 йилда она-Ватанга ғалла етказиб бериш соҳасида қўлга киритган ютуқларимиз тўғрисида икки оғиз гапириб ўтмоқчимиз. Ўша йили 3600 гектар лалмикор ерга дон экилган эди. Ерлар сифатли шудгор қилинганлиги, нам сақлаб қолиш мақсадида ўз вақтида борона ўтказилганлиги, энг муҳими ўрим-йиғим даврида комбайнчиларимиз, шоферларимиз, тракторчиларимизнинг жонбозлик кўрсатиб ишлаганликлари ўзининг яхши натижаларини берди. Ҳар гектар ердан 11,5 центнердан — жами 4600 тоннага яқин хирмон кўтаришга эришдик. Давлатга 1650 ўрнига 2250 тонна ғалла етказиб бердик. Зиммага олган социалистик мажбуриятимиз ортиғи билан бажарилди. Тажриба шуни кўрсатдики, сараланган уруғ сепилса, деҳқончилик омиллари вақтида сифатли ўтказилиб турилса, бизнинг ерларимиз шароитида ҳам мўлжалдаги ғалла ҳосилини етиштириш мумкин экан.

Тўғри, ўтган йили биз Ватан олдида ҳам, эл-юрт олдида ҳам дон топшириш соҳасида қарздор бўлиб қолдик. Аввало шуни айтиш керакки, кузда ёғингарчилик кам бўлди. Ерни музлатиб қўйган қорасовуқ ҳафталаб давом этди. Баҳорда нам етарли бўлмади. Шунинг натижасида уруғнинг бир қисми чириб кетган бўлса, яна бир қисмини униб чиққан вақтида совуқ урди. Ғаллакорларимиз дуч келган ана шундай об-ҳаво қийинчиликлари олдида эсанкираб қолганлари йўқ. Улар бор ўсимликни ҳосилдор қилиб етиштириш учун зарур чораларни кўрдилар. Иложи бор майдонларга бир сидра сув тарадилар, вақтида борона қилиб турдилар. Ана шундай йўл билан ҳар гектар ердан 5,6 цетнердан ғалла олишга эришдилар. Ҳосилдорликнинг камайиб кетиши ғаллакорларимизни ташвишлантирмади, дейсизми? Улар янги йилда ўз камоматларини қоплаш, эл олдидаги қарзларини узиш мақсадида астойдил енг шимариб ишга отланишди. 1966 йилда 1964 йилдаги даражага етиб олишгина эмас, ундан ҳам ўзиб кетамиз, деган шиорни ишонч билан ўртага ташлашди.

Экишга ҳартарафлама пухта тайёргарлик кўрган ҳолда киришдик. Об-ҳаво қулай келган ҳар бир кундан тўла ва унумли фойдаландик. Ўтган йили тажриба сифатида эртапишар, серҳосил «Безуст-1» уруғи сепилган ерларнинг ҳар гектаридан 22 центнердан хирмон кўтарилган эди. Шуни ҳисобга олиб, 500 гектардан ортиқ ерга ана шу уруғдан сепилди. Ёғингарчилик етарли бўлмаган йилда бошқа нав уруғликларга қараганда 13—14 центнердан кўп ҳосил берган «Безуст-1» навдан бу йил камида 30—35 центнердан ғалла олиш имконияти бор эканлигини аниқладик.

Тракторчиларимизнинг кечани кундузга улаб ғайрат-шижоат билан қилган меҳнатлари туфайли экишни қисқа муддатда тамомладик.

Шу кеча-кундузда Тянь-Шань тоғлари этакларида ястанган «Ейилма», «Кўндаланг йўл», «Бойқозиқ», «Самсарак» қирларида ғалла майсалари гуркираб ўсиб, кундан-кунга бўй чўзаяпти.

Олдимизда турган эндиги вазифа — баҳор бошланган шу кунларда ёғингарчилик кам бўлаётганлигини ҳисобга олиб ерда нам тўплаш учун зарур чоралар кўришдан иборат. Ғаллакорларимиз шу мақсад билан тажрибали механизаторларимизни бу муҳим ишга сафарбар этдилар. Худойберди Зокиров, Тожиддин Маъруфов, Табиддин Нуриддинов, Ўткир Асомов сингари тракторчиларимиз ғаллазорларда астойдил меҳнат қилишяпти. Борона қилишнинг нам сақлашдан ташқари бошқа фойдали томонлари ҳам бор. Бунда ғалла майсалари бегона ўтлардан тозаланади. Кузда йирик кўчиб, қор-ёмғир сувини шимган кесаклар майдаланиб ўғит бўлиб сочилади, ўсимликка мадад бўлади.

Биз бороналашни узоғи билан март ойининг иккинчи ярмида тамомлаймиз. Шу билан бир вақтда ғалла ўрим-йиғимига ҳам ҳозирдан пухта тайёргарлик кўрмоқдамиз. Кузги 3380 гектар, баҳорги 400 гектар ғалла майдонларида ишлайдиган 9 та комбайнимиз бор. Яқин ўртада бу агрегатларни ремонт қилишни бошлаб қисқа муддат ичида мавсумга шай қилиб қўямиз.

Кунлар кетидан кунлар, ҳафталар кетидан ҳафталар қувиб ўтиб ҳа демай ғаллазорларда комбайнлар сузадиган дамлар етиб келади. Шуни ҳисобга олган, ўз касбини улуғлаётган ғаллачилик бригадаларимиз комбайнлар билан бир қаторда юк машиналарининг, автоприцепларнинг сифатли ремонтдан чиқарилишини таъминлаш учун курашмоқдалар. Эшназар Пирназаров, Олим Ниёзов, Исроил Қорахўжаев, Мирвали Юнусов сингари моҳир комбайнчиларимиз 1964 йилда ҳам, ўтган йили ҳам ўз ҳалол меҳнатлари билан колхозимиз аъзоларининг ҳурматларига сазовор бўлган эдилар. Улар бу йил ҳам ғалла майдонларида ана шундай жонбозлик кўрсатадилар.

Бу йил биз ҳар гектар ердан планда белгиланган 10,5 центнердан эмас, ундан ҳам ортиқроқ ғалла олишга аҳд қилганмиз. Бунинг учун барча имконият мавжуд. Даставвал шуни айтиш керакки, тоғ этакларида ўтган йилгига қараганда ёғингарчилик бирмунча кўп бўлди. Ғалламизнинг нормал ва соғлом ривожланаётганлиги, бўғин отишга, бош тортишга интилаётганлиги шуни кўрсатиб турибди.

Бу йилги шароитда ғалла эрта пишиб етилади. Ўрим-йиғимга май ойининг бошлариданоқ киришишни мўлжаллаб турибмиз. Барча техника ва ишчи кучларини бу жанговар ишга тўла сафарбар этамиз. Ўримни қисқа муддат ичида тамомлаш, дон исрофгарчилигига сира йўл қўймаслик учун астойдил курашамиз.

Халқ фаровонлигининг асосий негизи бўлган ғалла етиштиришни янги беш йилликда янада кўпайтириш йўлидаги умумхалқ ҳаракатига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз. Колхозимиз азамат ғаллакорларининг аҳдлари ана шундай.

М. МИРМУҲАМЕДОВ,
Юқори Чирчиқ. «Коммуна» колхозининг раиси.
Т. ҚУЛМАТОВ,
партия ташкилотининг секретари.

«Планлаштиришни, ишлаб чиқаришни иқтисодий рағбатлантиришни такомиллаштириш, корхоналарнинг ташаббускорлигини ва хўжаликни юритишдаги мустақиллигини кенгайтириш, меҳнаткашларнинг ўз меҳнатлари натижаларидан моддий манфаатдорлигини ошириш тўғрисида партия қарорларини оғишмай амалга ошириб бориш асосида мамлакат экономикасига раҳбарлик қилиш яхшилансин. Марказлаштирилган планли раҳбарликнинг саноат корхоналарининг хўжалик ташаббускорлигини ва мустақиллигини ривожлантириш билан тўғри қўшиб олиб бориш таъминлансин».

(КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасидан).

БЕШЙИЛЛИКНИНГ ИЛМИЙ АСОСЛАРИ

И Л М В А Ф А Н

Ишлаб чиқариш воситаларига ижтимоий мулкчилик ҳукмрон бўлган социалистик давлатда мамлакатни бошқариш аввало иқтисодий вазифаларни ҳал қилишга қаратилади. В. И. Ленин биз учун хўжалик қурилиши ғоят муҳим аҳамият касб этишини кўрсатиб ўтган эди. Чунки ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш жамият ҳаётида тубдан ўзгаришлар қилишнинг дастлабки шартидир.

Коммунистик жамият қуриш жараёни кўпқиррали мураккаб жараёндир. Экономика кишиларнинг ижтимоий муносабатлари учун моддий негиз яратади ва кишилар онгини шакллантиради. Ўз навбатида ижтимоий ишлаб чиқариш тараққиёти, моддий-техника базасининг муваффақиятлари эса ижтимоий муносабатлар характери ва гражданларнинг онглилик даражасига боғлиқдир.

Партия ва халқ куч-ғайратини коммунизм қурилишининг иқтисодий вазифаларини ҳал қилишга қаратиш фақат хўжалик вазифаларинигина эмас, балки ижтимоий-сиёсий вазифаларни ҳам муваффақиятли ҳал этиш имконини беради.

Партиянинг ленинча иқтисодий сиёсати сезиларли натижалар беряпти. Мамлакатимиз саноат ишлаб чиқариш ҳажми бўйича жаҳонда иккинчи ўринни, маҳсулотнинг кўпгина муҳим турлари бўйича биринчи ўринни ишғол қилмоқда. Совет кишилари космик фазони ўзлаштиришда зўр ютуқларга эришдиларки, бу янги ижтимоий тузум афзалликларининг ёрқин далили бўла олади. Етти йиллик давомида бизда беш ярим мингга яқин йирик саноат корхонаси қуриб битказилди. Партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашлар турмуш даражасини яхшилаш, аҳолини уй-жой, кенг истеъмол товарлари, озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш соҳасида қатор тадбирларни амалга оширдилар.

КПСС халқ хўжалигига раҳбарлик қилишда стихияли кучлар ўйинига ҳеч қачон асосланмаган. Коммунистик партия иқтисодий қурилишда ленинча йўлни амалга ошира бориб, амалий тажрибани танқидий анализ қилади, мавжуд имкониятларни тўла ҳисобга олади. В. И. Ленин илмий жиҳатдан ҳар томонлама пухта ўйланган планлаштириш социализм иқтисодий системаси афзалликларини тўла намоён қилиш йўлидир, деб ҳисоблаган. Унинг фикрича, фақат давлат планигина халқ хўжалигини ривожлантиришда тўғри пропорцияларнинг бўлиши, ресурслардан мақсадга мувофиқ равишда самарадорлик билан фойдаланишни таъминлай олади.

Хўжалик планларида партиямиз ленинча иқтисодий сиёсатининг асосий йўналишлари белгилаб берилган.

Барча совет кишилари КПСС XXIII съездининг Совет Иттифоқи халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани Директивалари лойиҳасини чуқур қониқиш билан қабул қилдилар. Ана шу планнинг асосий мақсади — жамиятимизнинг коммунистик қурилиш йўлидан анча олдинга силжишини таъминлаш, моддий-техника базасини янада ривожлантириш, мамлакатимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашдир.

Янги беш йилликнинг характерли хусусияти — илмий-техника прогресси тараққиётини тезлаштириш, илмий тадқиқотларни ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларига тез ва кенг миқёсда жорий қилишдир. Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида оғир индустрияга таянган ҳолда қишлоқ хўжалигини саноатнинг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарувчи соҳаларини, қурилиш, транспорт, алоқа ва экономиканинг барча соҳаларини техника билан қайта қуроллантириш таъминланиши лозим.

Директивалар лойиҳасида саноатимизни янада ривожлантиришнинг кенг программаси баён этилган. Энергетика, машинасозлик, химия саноати, металлургияни тез суръатлар билан ривожлантириш, соҳалар ўртасидаги пропорцияларни яхшилаш, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий энг фойдали турлари ҳиссасини ошириш кўзда тутилади. Бу эса жамият эҳтиёжларини кам маблағ сарфлаган ҳолда қондиришга имкон беради.

Янги беш йилликнинг яна бир муҳим хусусияти шундаки, унда ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқарувчи соҳаларнинг тараққиёт суръатларини истеъмол буюмлари ишлаб чиқарувчи соҳаларнинг тараққиёт суръатлари билан яқинлаштириш, енгил ва озиқ-овқат саноати ривожланишини тезлатиш кўзда тутилади.

Янги беш йиллик планнинг асосий йўналишларидан бири — ижтимоий ишлаб чиқариш структурасини такомиллаштириш, саноат билан қишлоқ хўжалиги ўртасидаги мамлакатнинг иқтисодий тараққиётига салбий таъсир кўрсатадиган диспропорцияларни бартараф этишдир. Партия қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантириш суръатларини саноатни ривожлантириш суръатлари билан яқинлаштириш йўлидан бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленумида ишлаб чиқилган тадбирлар ана шундай яқинлашув учун мустаҳкам негиз бўлди. Ҳозирги вақтда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари, айниқса дон ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш қишлоқ хўжалигининг бош вазифасидир.

Директивалар лойиҳасида қишлоқ хўжалигини ҳозирги замон техникаси билан жиҳозлаш, уни интенсив ривожлантиришни изчил амалга ошириш учун шарт-шароит вужудга келтириш масалаларига катта аҳамият берилган. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш даражасини ошириш йўли билан фақат шаҳар меҳнаткашларинингина эмас, балки дала меҳнаткашларининг ҳам фаровонлигини янада юксалтириш, қишлоқ аҳолисининг турмуш даражаси ва ҳаётини шаҳардаги даражага яқинлаштириш ва бу билан коммунистик қурилишнинг шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги социал-иқтисодий тафовутни йўқотишдан иборат энг муҳим вазифаларидан бирини ҳал этиш — партия сиёсати ана шундан иборатдир.

Коммунистик партия йирик саноатнинг революцион роли тўғрисидаги ленинча кўрсатмаларга амал қилиб, ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқаришни юксак даражада ривожлантирди. «А» группасидаги саноат соҳаларининг салмоғи саноат ишлаб чиқариши умумий ҳажмининг катта қисмини ташкил этмоқда. КПСС бундан буён ҳам ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқаришни юксалтириш йўлини амалга ошираверади. Чунки бусиз бутун экономиканинг юқори даражада ривожланишини тасаввур қилиш мумкин эмас. Айни вақтда партия саноатнинг бир томонлама ривожланишига кескин қарши чиқади. Ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш биз учун фақат ишлаб чиқаришнинг ўзи учунгина эмас, балки бутун халқ хўжалигида самарадорликни оширишга эришиш учун зарурдир. Яқин йиллар ичида истеъмолга сарфланадиган миллий даромад ҳиссасини ошириш муҳим вазифалардан биридир. Шунинг учун ҳам енгил ва озиқ-овқат саноатини юксалтириш учун қатъий чоралар кўрилаяпти.

Партия сиёсати совет халқининг ҳаётий манфаатларини ифодалайди. КПССнинг саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришга қаратилган иқтисодий тадбирлари меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш суръатларини тезлаштириш, совет кишиларининг моддий эҳтиёжлари ва маънавий талабларини янада тўла қондиришни таъминлаш мақсадини кўзлайди. Шу муносабат билан партия ҳеч қачон социализмга ҳозирда яшаётган авлод порлоқ келажакни деб тарки дунёчилик билан ўз-ўзини чеклаши керак деб қарамаганлигини айтиб ўтиш зарур. КПСС ҳозирнинг ўзида, бизнинг кунларимизда, бизнинг авлодимиз учун ҳаёт янада қувончли ва фаровон бўлиши учун ўз куч-ғайратини сарфламоқда.

Келгуси беш йилликда уй-жой қуриш ҳажмини 1,3 баравар ошириш мўлжалланаяпти. Аҳоли тобора кўпроқ саноат маҳсулотлари, пойабзал, кийим-кечак, маиший товарлар, холодильниклар, телевизорлар ва бошқа буюмлар олади. Маориф, маданият, соғлиқни сақлаш ишларини ривожлантиришга катта эътибор берилаяпти.

Коммунистик партиянинг халқ манфаатларини ифодалаётган сиёсати совет кишилари томонидан доимо қўллаб-қувватланади. КПСС ана шу сиёсатни амалга оширишда омманинг активлиги, ижодий ташаббуси ва фаолиятига таянади. Партиямиз ягона план асосларини корхоналар коллективларининг фаолияти билан қўшиб олиб бориш йўлини тутмоқдаки, бу барча совет кишиларига ижтимоий ишлаб чиқариш ва бошқарув ишида актив иштирок этиш учун кенг имкониятлар очиб беради.

Партия коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал қилар экан, бунда мавжуд халқаро вазиятни ҳисобга олмай иложи йўқ. КПССнинг ташқи сиёсати турли ижтимоий-иқтисодий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашидан иборат ленинча принципга асосланади. Бундай сиёсат жамиятимизнинг ички тараққиёт вазифаларига жавоб бериб, бутун дунёда социализм мавқеини мустаҳкамлаш учун хизмат қилади. Лекин партия империалистик доиралар исталган дақиқада совет кишиларининг тинч меҳнатини бузишга уринишлари мумкинлигини ҳеч қачон эсдан чиқармайди. Ана шунинг учун ҳам ҳозирда мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш учун катта маблағлар сарфлашга тўғри келмоқда.

Янги халқ хўжалик планининг илмий асоси худди аввалги планлардагидек — марксизм-ленинизмдир. Революцион назария ижтимоий тараққиётнинг объектив иқтисодий қонунларини тушуниш ва ўз режаларимизни волюнтаристик, субъектив негизлар асосида эмас, балки жамиятнинг моддий ҳаётини, тараққиёт эҳтиёжларини жиддий ҳисобга олиш асосида, ҳаётни чуқур билиш негизида тузишга ёрдам беради.

Партия халқ хўжалигига раҳбарлик қилишда, ўз сиёсатини амалга оширишда социалистик ишлаб чиқариш усулига хос бўлган иқтисодий ричагларга таянади. Раҳбарликнинг маъмурий методларидан ишлаб чиқаришни иқтисодий рағбатлантириш методларига ўтиш, меҳнаткашларнинг ўз меҳнат натижаларидан моддий манфаатдорлиги оширилиши янги беш йиллик планни муваффақиятли бажариш учун қулай шарт-шароит яратиб беради. Бу план коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда муҳим босқич бўлади.

КПСС ўз сиёсатини изчил амалга ошира бориб, Совет давлатини иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлар экан, буни ўзининг ҳозирги замонда революцион кучлар олдидаги интернационал бурчи деб билади. Беш йиллик планнинг амалга оширилиши социализм позицияларини, жаҳондаги барча тинчликсевар ва озодлик кучларининг позицияларини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Н. САУШКИН,
тарих фанлари кандидати.

УРУШГА ҚАРШИ, ТИНЧЛИК УЧУН

Тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисида СССРда қонун қабул қилинганига 15 йил тўлиши муносабати билан

Тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисида Совет Иттифоқида қонун қабул қилинган кунга 12 мартда 15 йил тўлди.

Шу муносабат билан ТАСС мухбири тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитетининг масъул секретари М. И. Котовга мурожаат қилиб, бу қонунга бизнинг мамлакатимизда қандай риоя қилинаётганлигини, Совет тинчлик тарафдорлари янги уруш хавфига қарши, барча тинчликсевар кучларни жипслаштириш учун қандай курашаётганликларини гапириб беришни сўради.

Маълумки, деди М. И. Котов, 1950 йилда Варшавада тинчлик тарафдорларининг Жаҳон конгресси бўлиб ўтди. Ўшанда конгресс қатнашчилари урушни ҳар қандай пропаганда қилишни таъқиқлашга даъват этиб барча мамлакатларнинг ҳукуматларига мурожаат қилган эдилар.

Конгрессдан сўнг Совет Иттифоқи бу даъватга биринчилар қаторида жавоб берди. 1951 йилнинг мартида тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитетининг раиси Н. С. Тихонов мамлакатда урушни ҳар қандай пропаганда қилишни қатъиян тақиқлаб қўядиган қонун қабул қилиш тўғрисида СССР Олий Советининг сессиясига совет тинчлик тарафдорлари номидан таклиф киритди.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитети киритган бу таклифни Ватанимизнинг қонун чиқарувчи олий орган депутатлари якдил бўлиб қувватладилар.

Совет тинчлик тарафдорлари атом уруши йўлига ғов солиш, империалист агрессорларнинг жинояткорона планларини барбод қилиш учун ҳамма чораларни кўришга маҳкам бел боғлаган эдилар. Уларнинг бу қарори тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисида қабул қилинган қонунда ўзининг ёрқин ифодасини топди.

СССР Олий Советининг сессияси бу қонунни бир овоздан қабул қилганлигини яна бир марта эслатиб ўтмоқчиман. Музокараларда сўзга чиққан депутатлар урушни истайдиган, уни у ёки бу тарзда пропаганда қиладиган кишилар бизда йўқлигини уқтириб ўтган эдилар.

Ўтган 15 йил мобайнида, деди сўнгра М. И. Котов, бизнинг мамлакатимизда тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонунни бирон киши бузгани йўқ ва бунинг учун судга тортилгани йўқ. Мана шунинг ўзи ҳам бутун халқимиз тинчлик йўлида маҳкам туриб олганлигини, совет жамиятининг бутун турмуши тинчликсеварлик руҳи билан суғорилганлигини кўрсатувчи энг яхши далилдир.

Баъзан ғарбдагилар бизга, агар шундай бўлса нега тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисида қонун қабул қилдингиз дейишади. Бунинг жавоби равшан; Ҳа, шундай қонун қабул қилиш зарур эди, чунки бундай қонун совет жамиятининг тинчликсеварлик ва инсонпарварлик негизларини юридик жиҳатдан яна бир марта таъкидлади.

Тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонунлар Чехословакия, Польша, Болгария, Германия Демократик Республикаси, Руминия, Венгрия ва бошқа баъзи мамлакатларда ҳам қабул қилинди ва амал қилинмоқда. Тинчлик тарафдорларининг даъватига парламентларнинг кўпчилиги мана шундай жавоб қилганларида эди ҳозирги кунда жаҳондаги вазият тағин ҳам осойиштароқ бўлиб қолар эди.

Лекин урушни пропаганда қилишни тақиқлаб қўйган давлатлар афсуски, унчалик кўп эмас. Сўз эркинлиги борлиги сабабли бундай юридик актларга эҳтиёж йўқ, деб баҳона кўрсатиш одат бўлиб қолган. Лекин бу эркинликни нотўғри тушуниш инсониятга баъзан жуда қимматга тушмоқда. Ғарбдаги бир қанча мамлакатларда ҳозир уруш пропагандаси зўр бериб давом эттирилаётганлигидан кўз юма олмаймиз.

Америка ва Ғарбий Германия газеталарининг саҳифаларида урушга даъват қилувчи мақолалар тобора кўпроқ босилиб чиқмоқда. Масалан, кўп тиражли баъзи ҳафталик газеталарда босилиб чиқаётган «Стратегия хариталари»ни ким кўрмаган? Шу хариталарда совет шаҳарларига ва саноат районларига урилиши мумкин бўлган атом зарбалари алоҳида белгилар билан кўрсатилмоқда-ку. Ҳарбий нуқтаи назардан қараганда бу суратларнинг ҳеч қандай қиммати йўқ. Аммо газетхонларни психологик жиҳатдан урушга тайёрлаш талабларига бу хариталар маълум даражада жавоб бераётган бўлса керак.

АҚШда, Германия Федератив Республикасида ва Ғарбдаги бошқа мамлакатларда янги уруш пропагандистлари бемалол ҳаракат қилмоқдалар. АҚШ империалистлари Вьетнамнинг эрксевар халқига қарши жирканч қирғин урушни олиб бораётган, Ғарбий Германия реваншчилари атом қуролига эга бўлиш учун зўр бериб уринаётган ҳозирги кунда мазкур мамлакатларнинг ҳукмрон доиралари урушни пропаганда қилишни тақиқлашдан манфаат кўрадилар, деб бўладими, ахир?

Уруш пропагандаси шунчаки, дабдабали гаплардан иборат бўлиб қолаётгани йўқ. Фойдали ўтларга қараганда зарарли ўтлар ўсиб кўпайиш учун ҳатто кўпроқ чидамли бўлади. Ҳеч бир уруш йўққи, уни бошлашдан олдин психологик тайёргарлик кўрилмаган бўлсин. Биз ҳаммамиз мустаҳкам тинчликка интилмоқдамиз. Бунинг учун ҳаммадан олдин ҳарбий пропагандани тақиқлаб қўйиш, ядро урушининг оқибатларини менсимаслик кайфиятларини йўқотиш керак.

Янги урушни пропаганда қилиш сингари хатарли ҳолатга қарши кураш олиб бориш учун қатъий чоралар кўриш бундан 15 йил муқаддам нақадар зарур бўлган бўлса ҳозир ҳам мана шундай қатъий чораларга эҳтиёж катта, деди пировардида М. И. Котов. Америка агрессорлари Вьетнамда олиб борилаётган жиноий урушни кенгайтирмоқдалар. Бу эса барча соф виждонли кишилардан тинчликни ҳимоя қилиш йўлида биргаликда актив иш олиб боришни талаб қилмоқда.

Ҳамма мамлакатлардаги тинчлик тарафдорлари уруш оловини ёқувчиларни фош қилиб ташламоқ, ҳар бир мамлакатда урушни пропаганда қилишни қонунга хилоф деб эълон қилмоқ учун ҳамма чораларни кўришлари керак!

ЯНГИЙЎЛДАГИ Киров номли колхоз пахтакорлари чигит экиш кампаниясига тараддудни авж олдириб юбордилар. Далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, ерларни бороналаш ва текислаш ишлари жадал бораяпти. Суратларда: (ўнгда) далага механизмлар ёрдами билан маҳаллий ўғит сочиш пайти. (Чапда) колхознинг илғор механизатори ўрток Сотволди Ўрозалиев. У ер текислаш ишларида смена нормасини икки ҳисса ортиғи билан бажармоқда.

Қ. РОЗИҚОВ фотолари (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЧЎПОНЛАР АҲДИ

Муллаёр ота 74 баҳорни бошидан кечирмоқда. У оиласи билан Қурама тоғлари этагида яшайди. 2-«Оҳангарон» совхозининг 1-бўлими чўпонлари орасида ўзининг бой тажрибаси, меҳнатсеварлиги, кишиларга меҳрибонлиги билан ҳурмат қозонган. Отанинг тўрт ўғли бор. Бири Совет Армияси сафида, Ватан посбонлари қаторида хизмат қиляпти. Яна бири бу йил ўн йиллик мактабни тамомлайди. Аҳмад билан Ҳидир эса ота касбини эгаллаш, моҳир чўпон бўлиш иштиёқида.

Ота-бола чўпонлар ҳар йилгидек бу йил ҳам тоғ ён-бағирларида 960 бош совлиқ боқишяпти. Уларнинг фикри-ёди шу совлиқларни яхши парвариш қилиш ва кўплаб қўзи олишда. Ҳар юз бош совлиқдан 110—115 тадан соғлом қўзи оламиз! Улар шунга аҳд қилишган.

Яхши ният амалга ошяпти. Қишдан соғлом чиққан совлиқлар бирин-кетин қўзилаяпти, туёққа-туёқ қўшиляпти. Ҳозиргача ота-болалар олган қўзилар сони 400 бошга яқинлашиб қолди.

Б. РАҲМОНОВ.

ФЕРМАДА

Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз йирик суттовар фермасига эга. Колхозда хўжаликнинг бошқа соҳалари қатори чорвачилик ҳам равнақ топмоқда. Сўнгги йилларда айниқса чорвачиликнинг асосий тармоғи бўлган сутчилик тез суръатлар билан юксалди. Соғиб олинаётган сутнинг умумий миқдори ортди. Сигирларнинг зоти яхшиланди. Қорамолларини парвариш қилиш, насл олиш намунали йўлга қўйилди.

Ўтган йили колхоз чорвадорлари қувонарли ютуқларни қўлга киритдилар. Йил бошида 740 тонна сут етиштириш юзасидан зиммага юксак мажбурият олинган эди. Бу мажбурият 10 декабрдаёқ 81 тонна ортиғи билан адо этилди. Давлатга пландаги 581 тонна ўрнига 602 тонна сут сотилди. Ферма коллективи йил охиригача яна 46 тонна сут топшириш юзасидан олган қўшимча мажбуриятини ҳам ошириб бажарди.

Рақамларни чоғиштириб кўрсак, колхоз чорвачилиги тобора ривож топиб бораётганлигини кўрамиз. 1964 йилда колхозда ҳар бош сигирдан йил мобайнида 2100 литрдан, жами эса 724 тонна сут соғиб олинган эди. Ўтган йили эса, ҳар бир сигирдан мавсумда олдинги йилдагига нисбатан 400 литр, жами эса 140 тонна кўп сут соғиб олинди. Давлатга сотиладиган сутнинг миқдори ҳам ортди.

Колхоз ҳар йили давлатга гўшт сотиш йиллик планини областда биринчилар қаторида бажариб келади. Хўжалик бу йил ҳам давлатга гўшт сотиш йиллик планини январь ойи бошларида бажариб, илк ғалабани қўлга киритди. Давлат колхоз чорвадорларидан 54 тонна семиз гўшт қабул қилиб олди.

Хўжаликнинг ҳозирги кунда 800 бош қорамоли бор. Шундан 351 таси соғин сигирлар. Чорвадорлар молларнинг туёғини кўпайтирмаган ҳолда уларнинг маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун самарали иш олиб бормоқдалар.

— Молларнинг зотини яхшилашда, — дейди колхоз суттовар фермасининг мудири Мўмин Нурматов, — сунъий урчитиш жуда яхши самара беряпти. Моллардан соғлом ва зотли бузоқлар олаяпмиз. Шуниси қувонарлики, сунъий йўл билан урчитилган сигирларда насл бермай қолиш ҳоллари жуда кам содир бўлади. Шу туфайли ўтган йили ҳар юз бош сигир ҳисобига 90 тадан, жами эса пландаги 300 ўрнига 310 та бузоқ олинди. Бу йил ҳам ишимизнинг бориши дуруст. Ҳар юз бош сигирдан 90 дан ошириб танача олишни мўлжаллаб турибмиз.

Миришкор чорвадорлар райондаги қатор колхозларга ҳам зотдор моллар етказиб бермоқдалар. Яқинда навбатдаги 145 бош зотли ғунажин район колхозларига сотилди.

Сут-товар фермаси коллективи зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилаяпти. Улар беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун қизғин кураш олиб боришяпти. Илғор сут соғувчилардан Набира Муродова, Солиҳ Ҳакимов, Раҳмат Бадилбоев ва Филура Аъзамовалар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан барчага намуна бўлишяпти. Ўтган йили 19 бош сигирнинг ҳар биридан 3000 литрга етказиб сут соғиб олган тажрибали сут соғувчи Набира Муродова ҳамон пешқадам. У ҳозир ўз боқимидаги сигирлардан кунда 180-190 литрдан ошириб серқаймоқ сут соғиб оляпти.

Колхоз фермасидаги озуқа цехи чорвадорлар оғирини енгил қилмоқда. Унда сунъий сут тайёрланиб ,бузоқлар боқилмоқда. Бунинг эвазига колхоз кўп миқдордаги сутни иқтисод қилиб қолмоқда. Шунингдек бу цехда дағал хашаклар буғлатилиб молларга берилмоқда. Буғлаб юмшатилган дағал хашакни моллар нушхўрдга чиқармай емоқда.

Бултур чорва қишлови учун етарли миқдорда ем-хашак запаси жамғарилгани туфайли моллар қишловдан тўқ ва соғлом чиқди. Ем-хашакнинг ҳозирги қолган запаси ҳам яна анча вақтга етади. Сигирлар тўйиб овқат еяпти, яхши сут беряпти. Сутдаги мойнинг проценти ҳам юқори бўляпти.

Колхоз чорвадорлари шу кунларда партиямизнинг бўлажак XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Улар съезд очиладиган кунга муносиб меҳнат совғаси билан бориш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

ПАРВАРИШ СОЗ БЎЛСИН

Куз ва қиш мавсумларидаги қулай об-ҳаво шароитлари боғларда, токзорларда агротехника тадбирларини ўз вақтида ўтказиш имкониятини берди. Лекин, ўтказилган текширишлар шуни кўрсатдики, кўпчилик хўжаликларда у ёки бу сабабларга кўра муҳим агротехника тадбирлар ўтказилмаган. Ўтган йили мева ва узумдан баракали ҳосил олинди. Боғбон ва соҳибкорларимиз бу йил ҳам мева-чевани баракали қилиш, мевали дарахтлар ва токларнинг ўсишдан орқада қолишига йўл қўймаслик учун қуйидаги агротехника тадбирларини тезда амалга оширишлари зарур.

Янги боғлар барпо қилишга мўлжалланган ерларда чуқурчалар қазилиши, кўчат тайёрланиши ва ўтқазилиши керак. Шундан кейин ёш ниҳоллар суғорилади, навдаларнинг учдан бир, учдан икки қисми кесиб ташланади. Дарахт таналари оқланади. Бунда учдан икки қисми оҳакдан ва учдан бир қисми лойдан иборат бўлган қуюқликдаги эритмадан фойдаланилса, жуда яхши бўлади. Дарахтларнинг танасини кузда япроқлар тўкилиб бўлгандан кейин ҳам шундай эритма билан оқлаш керак.

Шўрланган ерларга кўчат ўтқазишдан олдин ерни ювмоқ лозим. Кузда ўтқазилган кўчатларнинг аҳволини текшириб кўриш, агар лозим бўлса уларни ремонт қилиш ҳам ҳозирги муҳим ишлардан бири ҳисобланади.

Шу кунларда дарахтларнинг тагини юмшатинг, сўнгра ҳар тупга ҳисоблаганда 4—6 килограмм чиринди, 50—100 грамм азот ва 30—60 грамм фосфор солинг. Мевага кирмаган тўрт ёшли ва ундан катта дарахтлар то мевага киргунига қадар ҳар икки йилда бир марта ўғитланади. Бундай боғларнинг ҳар бир гектарига 60 килограммдан азот, 30 килограммдан фосфор, 15 килограммдан калий солинади. Ҳар икки-уч йилда эса гектар бошига 10—20 тоннадан гўнг солинади.

Ёш мевазор боғларга чопиқбоп экинлар, кўпйиллик дуккакли ўсимликлар (беда) ва сидератлар (Никольсон нўхати) эксангиз, ер майдонидан янада унумлироқ фойдаланган бўласиз. Кўп йиллик дуккакли ўсимликлар тупроқни азотга бойитади ва калий ҳамда фосфор тузларини тупроққа яхши сингдиради. Шундай қилинса, тупроқ донадор бўлиб, ҳавони яхши ўтказади.

Дарахтлар мевага кирадиган йили уларнинг ортиқча шохларини кесиш ва шакл беришни тугаллаш керак.

Бу йилги илиқ қиш боғ зараркунандаларининг сақланиб қолишига имкон берди. Шунинг учун ҳашарот ва касалликларга қарши курашишга жиддий эътибор бериш керак. Куртаклар ёзилгунига қадар олма дарахтларининг таналаридаги ва йўғон шохларидаги пўстлоқ тангачаларини тушириб юбориш лозим. Шундан кейин ҳашаротга қарши дарахтларга минерал-мойли суюқ эритма пуркалади. Бундай минерал-мойли суюқ эритмани тайёрлаш учун 100 литр сувга 10 килограмм 30-препарат ёки 12 литр хўжалик йўли билан тайёрланган суюқлик концентрати қорилади.

ВОРБОНЛАРГА МАСЛАҲАТ

Данакли мева дарахтларидан шафтоли, ўрик, олхўрига 3 процентли тўққизил суюқлик пуркалади. Бу суюқлик 6 процентли оҳак эритмаси билан 6 процентли мис купороси (тўтиё) эритмасини бир-бирига қориштириб тайёрланади. Дарахт таналарини офтоб урушидан сақлаш мақсадида оҳак билан оқланади. Ҳар гектар боққа 120 килограммдан азот, 60 килограммдан фосфор, 30 килограммдан калий солинади. Тупроғи унумсизроқ бўлган ерларда азот ва фосфорнинг нормаси бир ярим-икки баравар оширилади. Тупроғи ишланмаган боғларда қатор ораларига ишлов бериш, дарахтагларини юмшатиш, жўяк очиш керак.

Қишнинг қуруқ келганлигини назарда тутиб, ҳозирги пайтда ерда нам тўплашга алоҳида эътибор беринг. Боғларни шундай суғориш керакки, ўсиш даврининг биринчи даврида тупроқ таркибида дарахтларнинг нормал ўсиши ва ривожланишига имкон берадиган етарли нам бўлсин. Тупроқда етарли нам тўплаш учун ҳар гектар ерга бир ярим-икки минг кубометр сув қуйилади.

Ҳосилга кирган токзорларга сўри қуриш, борларини ремонт қилиш, ҳар гектар ерга 120 килограммдан азот, 90 килограммдан фосфор, 30 килограммдан калий солиш лозим. Кўмилган токларни шу кунлардан бошлаб очабериш керак. Янги ток кўчатларини ўтқазиш учун тупроқни юмшатиш, қатор қилиб чуқурчалар қазиш зарур. Худди боғлардаги каби токзорларни ҳам суғориш лозим. Ҳар гектар токзорга бир ярим минг кубометр сув қуйилса, тупроқда яхши нам тўпланади.

Мевали бутазорларнинг парваришига ҳам жиддий эътибор бериш лозим. Смородина экадиган энг қулай муддатлар ҳам етиб келди. Уни экишдан олдин тупроқни яхшилаб ишлаш лозим. Гектарига кўп миқдорда гўнг солингач, плантаж плуги билан чуқур ҳайдалади. Шундан кейин ҳар гектар ер майдонига 2000-2600 туп ўсимлик экилади. Агар хўжаликда маҳаллий ўғит бўлмаса, ҳар бир чуқурчага 5—10 килограмм чириндини 150—200 грамм суперфосфатга аралаштириб солса ҳам бўлади. Ўсимлик экиб бўлингач, жўяк олиб сув қуйилади.

Колхоз, совхозларнинг раҳбарлари, боғбонлар ва соҳибкорлар ҳозир ана шундай агротехника тадбирларини кўнгилдагидай амалга оширишга алоҳида эътибор берсалар, эл дастурхонига тортиқ қилинадиган мева-чева бу йил ҳар қачонгидан ҳам мўл бўлади.

М. МИРЗАЕВ,
Р. Р. Шредер номидаги мевачилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтининг директори.

Ю. ЖАВАКЯНЦ,
институтнинг старший илмий ходими, қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати.

Илғорлар партия сафига

Оржоникидзе районидаги Киров номли колхоз партия ташкилоти жамоат ишида ва шахсий турмушда бошқаларга ўрнак бўлаётган илғор колхозчилар ҳисобига коммунистлар сафини ўстириш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда. Ўтган йили моҳир механизаторлардан Т. Чўқиев, Т. Худойбердиев, илғор сут соғувчи Меҳри Жўраева, бригада бошлиқларидан Рустам Мамедов ўртоқлар КПСС сафига қабул қилиндилар.

Ҳозирги пайтда колхоз партия ташкилоти ҳисобида 92 коммунист бор. Улар артель хўжалигининг турли тармоқларида авангард бўлиб меҳнат қилмоқдалар. Колхоз партия ташкилоти бу йил ҳам ишлаб чиқариш илғорлари ҳисобига коммунистлар сафини тўлдириш учун ҳаракат қилмоқда.

Н. ҚАЮМОВ.

ПОЙТАХТНИНГ Куйбишев майдони ёнида янги очилган китоб магазинида. Суратда: китоб сотувчилардан (чапдан) Л. Каролева билан Л. Лодолазовалар.
А. Тўраев фотоси.

ХИЗМАТИ МАНЗУР

— Келинг, отахон, қани нимадан берай?

— Қизим, менга бир кило қанд билан мана бу печеньедан бергин.

— Хўп бўлади, отахон.

Сотувчи қиз ота айтган нарсани қоғозга чиройли қилиб ўраб узатаркан:

— Марҳамат отахон, шунақа келиб туринг,— деб қўшиб ҳам қўйди.

— Баракалла қизим, ҳурмат қилсанг, ҳурмат кўрасан.— Ота сотувчининг хушмуомалалигидан мамнун бўлиб, магазиндан чиқиб кетди.

Сиз Чилонзор район «пишчеторги»га қарашли 29-магазинга қачон, қандай эҳтиёж билан кирманг, сотувчи Ҳуррият Усмонбекова ана шундай илиқ сўзлар ва манзур хизмати билан кутиб олади. Албатта, харидор магазинга томоша қилиш учун эмас, балки бирор зарурият билан киради. Буни яхши тушунган Усмонбекова харидор истаган нарсасини топиб берибгина қолмай, хушмуомаласи билан унинг кўнглига ҳам йўл топади. Қуйингчи харидор магазиндан хушнуд бўлиб чиқиб кетади. Буни таклифлар дафтаридан ҳам кўриш мумкин. Мана, Оренбург кўчаси 1-уйда яшовчи харидор Т. Алиев таклиф дафтарига: «Харидорга хушмуомалада бўлиб, унга маданий савдо хизмати кўрсатгани учун сотувчи ўртоқ Ҳ. Усмонбековадан миннатдорман» деган илиқ сўзларни ёзиб қолдирибди.

Ҳурриятнинг савдо хизматида ишлаётганига ҳозир ўн йилдан ошди. У шу давр ичида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда савдо институтининг сиртқи бўлимини муваффақиятли тамомлади. Аҳолига маданий савдо хизмати кўрсатишда кўпчиликка намуна бўлгани учун бир неча марта ёрлиқ ва раҳматномалар билан тақдирланди.

М. СОТИБОЛДИЕВ.

ҚАЙНОНА ҲАМ ОНА

Пойтахтимизнинг Октябрь районидаги Янги шаҳар маҳалласида ғоят қизиқарли кеча бўлиб ўтди. Бу кеча одатдагидан бошқачароқ тарзда, президиумсиз, минбарсиз, графиндаги сувсиз ва қўнғироқсиз ўтказилди. Оналар, қайноналар ва келинлар чиройли қилиб безатилган дастурхон атрофида ёнма-ён ўтиришарди. Сўзга чиқувчилар олдиндан рўйхатга ёзилиб қўйилмадилар, ҳар ким юрагидаги гапини бемалол, ошкора айтишга ошиқарди.

Биринчи бўлиб шу маҳаллалик ҳурматли она Сайёра Шораҳмедова гап бошлади. У ўзбек аёлларининг аянчли ўтмиши, инқилобдан бурунги ёш келинларнинг оғир қисмати ҳақида сўзлаб берди. Нутқининг сўнгида ўзи ёзган «Онажонларга» деган шеърни ўқиб беради.

Навбат Тошкент политехника институтининг старший ўқитувчиси Санталат Лутфуллаевага келади.

— Кимки, қайнона ҳеч вақт она бўлолмайди, деса катта хато қилади. Мен қайнонамни ўз туққан онамдай яхши кўраман. У киши менинг уч боламни ўз фарзандларидай ардоқлаб, қалб қўри, оналик меҳри билан тарбиялаб ўстираяптилар. Шу туфайли мен ўз севган касбимда бемалол ишламоқдаман. Маҳаллада ташкил этилган бичиш-тикиш курсини ҳам тамомлаб, тикувчи касбини ўрганиб олдим. Қайнонасига ўз онам деб қарайдиган, унинг кўмагига таяниб иш тутган келин ҳеч вақт қоқилмайди.

Залда ўтирганлар Ўзбекистон ССР халқ артисти Лутфихон Саримсоқованинг сўзларини зўр ҳаяжон билан тингладилар. Катта ҳаёт йўлини босиб ўтган, турмушнинг аччиқ-чучугини кўп татиган ана шу севимли онахон тўпланганларга ўз ҳаётидан бир шингил сўзлаб беради.

— Ҳозир ёшим етмишга борди, — дейди Лутфихон ая. — Турмуш ўртоғим билан эллик уч йил, қайнонам билан қирқ тўққиз йил бирга турдик. Шу вақт ичида бирон марта «сиз» оғзимиз «санга» бормаган. Ҳурмат қилсанг— ҳурмат кўрасан деб бежиз айтишмайди ахир. Тиғ ярасидан тил яраси ёмон деган гап ҳам бор. Ёшлар, кексаларнинг ҳурматини доимо ўрнига қўйинг.

— Қайнонам — ўз онам деб гап бошлади маҳалла хотин-қизлар Совети раисининг ўринбосари Офтобхон Жабборова. — Менинг тўққиз фарзандим бор. Ўзим ҳам яқинда қайнона бўламан. Қайнонам—онам фарзандларимни жондилдан севадилар, уларни тарбиялаш, вояга етказишда менга катта ёрдам бермоқдалар.

Олима ва шоира Музайяна Алавия жуда мазмундор сўзлади.

— Ақл — қалбнинг тарозиси, деб гап бошлади у. — Яхши жуфт оғир кунларда ҳамдаминг, дардли дамларда малҳаминг, ёмон тиллик бўлса, кўнгил яралик бўлур, ёмон ишлик бўлса, юзи қоралик бўлур, деб Алишер Навоийнинг аёллар ҳақида айтган ҳикматли сўзларини эслатиб ўтади олима.

Кечада оналарга бағишланган шеърлар ва қўшиқлар бир-бирига уланиб, алламаҳалгача янграб турди. Маҳаллада истиқомат қилувчи энг яхши оилалар, одобли, андишали, меҳрибон келинлар ва тадбиркор, ширинсўз қайноналар ҳақида яхши гаплар айтилди. Майда-чуйда гаплар, ножўя ҳаракатлари, қўпол муомалалари билан оилага раҳна солаётган қайнона-келинлар ҳақида ҳам гап бўлди.

Кечага қўшни маҳаллалардан ҳам меҳмонлар чақирилган эди. «Қайнона ҳам она» деб аталган ана шу мазмунли кеча ҳаммада яхши таассурот қолдирди.

М. ТУСУНХЎЖАЕВА.

ҚИШЛОҚ ПОЧТАЛЬОНИ

Мурод ака доимо йўлда. Қишда от миниб юрса, ёзда велосипедда. Елкасида сумкаси хат-хабар, газета-журналлар билан лиқ тўла. Уйма-уй юриб улашади уларни. Ҳар куни 500 га яқин хонадонни кезиб чиқади. Лекин ҳеч чарчамайди. Чунки у кишиларни янгиликдан хабардор қилаётганлиги, ёр-биродарлар саломатлиги ҳақида маълумотлар етказаётганлиги билан фахрланади.

Почтальон актив обуначи ҳамдир. У ўз участкасидаги ҳамма хонадонларнинг газета ва журналларга ёзилишларини таъминлаган. Ўтган йили 510 киши газета ва журнал олган бўлса, бу йил обуначилар сони салкам 700 кишига етган. Колхозчилардан Арофат Худойберганова, Олия Муҳитдинова, Мавлон Ғаниев кабиларнинг ҳар бири 5—6 хил газета ва журналларга ёзилганлар. Улар Мурод ака ғайрати билан ўз газеталарини вақтида ўқиб туришибди.

25 йил. Калинин районидаги Оҳунбобоев номли колхознинг Киров участкасини шунча йилдан бери Мурод ака Пўлатов янгиликлардан хабардор қилиб келмоқда. Почта бўлимидаги таклиф ва мулоҳазалар дафтарида унинг номи зўр ҳурмат билан тилга олинган сатрларга кўзингиз тушади. Колхозчилар кекса почтальондан ғоят миннатдорлар.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Химиклар, машинасозлар ва металлурглар шаҳри — Чирчиқ йил сайин обод ва гўзал бўлиб бормоқда. Суратда: химиклар маданият саройи майдонини кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

„ЎЗБЕКИСТОН ДИЁРИ БЎЙЛАБ“

Пойтахтдаги Округ Офицерлар уйида Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон журналистлар союзи томонидан очилган «Ўзбекистон диёри бўйлаб» бадиий фотография кўргазмасига профессионал ва ҳаваскор фотографларнинг 200 дан ортиқ асари қўйилган. Бу суратларда республикамизнинг хушманзара табиати, пахтакор ва чорвадорларимизнинг шарафли меҳнати, янги қурилишлар, саноатимизнинг ривожланаётганлиги тасвирланган.

В. Басқаковнинг «Монтажчилар», Р. Шамсутдиновнинг «Амударё», «Устюрт», «Дирижёр Дилбар Абдураҳмонова», Б. Мазурнинг «Қарши чўлида», «Шарғун тонги», Е. Лифшицнинг «Ёшлик», тошкентлик ҳаваскор фотограф С. Давидовнинг «Нилуфарлар», «Финиш» каби суратлари, пейзажлари, фотоэтюдлари оригиналлиги билан томошабинлар диққатини ўзига тортмоқда.

А. ИСОҚОВ.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Свердлов номли концерт залида Польша инструментал ансамбли санъаткорлари концертлари катта муваффақият билан ўтяпти.

Ансамбль солисти, таниқли кино артисткаси Кристина Ковальска: хушовоз хонанда Тадеуш Возьняковский, Польша эстрадасининг энг кекса усталаридан Мечислав Фогг, Слава Пшибальскалар ижро этган поляк ва совет қўшиқлари ҳаммага манзур бўляпти.

Расмларда: (юқоридан) К. Ковальска, Т. Возьняковский ва М. Фогг.

Н. Меламед чизган расмлар.

АФИШАЛАР ТИЛГА КИРГАНИЧА ЙЎҚ

Ёз фасли яқинлашиб келмоқда. Бу — театрлар, концерт бригадалари, ансамбллар, хуллас деярлик ҳамма ижодий коллективлар гастролга чиқадиган даврдир. Театр шинавандалари анашу мавсумни сабрсизлик билан кутмоқдалар. Улар мамлакатдаги энг яхши артистлар санъати билан танишмоқ, севикли саҳна усталари билан учрашиш орзуси билан ана шу мавсумни кутмоқдалар. Ўтган йил худди ана шундай йил эди, Ўзбекистон барча қардош республикалар санъат вакиллари келиб кетган жой бўлди. Довруғи кетган МХАТ коллективи, «Ромен» театри Тошкентда биринчи марта томошаларини кўрсатдилар. Ўзбек томошабини Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон театрларининг спектаклларини завқ билан томоша қилдилар.

Коллективлар гастроль вақтида ўзлари учун кўнгина фойдали нарсаларни билиб олишлари мумкин. Энг муҳими — нотаниш томошабин билан учрашувдир. Айнан худди шу ерда ҳар бир санъат устасининг профессионал маҳорати камол топади, унинг индивидуал репертуари янги куйлар, қўшиқлар, рақслар билан бойийди. Театрларнинг республикалар ўртасидаги гастроллари ўзаро ижодий алоқаларни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради. Шу туфайли гастроль планини тузишга ҳамиша катта аҳамият берилади.

Ёзги мавсум бошланишига яна бир неча ой қолди. Лекин, ҳозирнинг ўзидаёқ республикамиз театрларининг маршрутларини билиб олишимиз мумкин.

Тошкентнинг пешқадам театрлари одатда кўкламданоқ республика бўйлаб айланиб чиқадилар, Ҳамза номидаги академик драма театри ўтган йили Фарғона водисида томошалар кўрсатди. Самарқанд опера ва балет театри ҳам ана шу водига келди. Бу йил чаманлар водиси Муқимий номидаги музикали драма ва комедия театрининг шуҳрат қозонган коллективини кутиб олади. Театрларнинг маршрути қандай бўлади?

Андижон область театри қадимий Самарқандга, Қўқон драма театри республиканинг жанубий областлари— Сурхондарё ва Қашқадарёга боради. Наманган драма ва комедия театри Қозоғистонда томошалар кўрсатади. Фарғоналик артистлар ҳам Қозоғистонга боришади.

Бухоро область театрининг коллективи олдида қизиқарли сафар турибди. Улар ўз спектаклларини Тожикистон ва Туркманистон томошабинларига тақдим этишади. Сирдарё область театрининг артистлари Қўқонда, Туркистонда, Жамбул ва Чимкентда томошалар кўрсатишади.

Самарқанд областлараро драма театри Кузбасс шахтёрлари ҳузурига боради. Тошкентдаги Горький номли драма театри ҳам мамлакат бўйлаб гастролга чиқади. Станиславский номидаги Қорақалпоғистон музикали драма ва комедия театри Хоразм, Тошовуз, Олмаота ва Фрунзега гастролга боради. Ленинобод ва Сурхондарё театрлари бир-бирларининг областларига гастролга бориш тўғрисида келишиб олдилар. Ёзги мавсумда Хоразмда Каттақўрғон театрининг афишалари пайдо бўлади.

Қардош республикаларнинг артистлари жавоб визити билан бизнинг республикага келадилар. Қозоғистон ССР даги уйғур театрининг Андижонда томошалар кўрсатиши кутилмоқда. Лоҳутий номидаги Тожикистон академик театри Бухорога гастролга келади.

Юқорида кўрсатиб ўтилганлардан ташқари республика ва айниқса Тошкент театрлари ҳамда концерт залларида қардош республикалар, шунингдек чет эл артистлари томошалар кўрсатади. Мавсумнинг ғоят қизиқарли ўтиши кутилмоқда. Бизда яқинда, жуда яқин орада қандай театр янгиликлари бўлишини афишалар хабар қилади. (ЎзТАГ).

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ЧАЛАКАМ—ЧАТТИ

Ҳавас қилса арзийдиган теп-текис асфальт кўчамиз ўйдим-чуқур бўлиб қолганига роппа-роса бир йил бўляпти. Кафанов кўчасининг 1-проездида яшовчи аҳоли қатори мен ҳам кўчамизга водопровод ўрнатилишини эшитиб оғирим енгил бўлди деб қувонган эдим. Кўп ўтмай чуқур ҳам қазилди, водопровод трубалари ҳам ётқизилди. Кейин эса иш сустлашиб кетди. Икки ой деганда чуқур нари-бери кўмилди. Шу билан водоканал ишчилари ишимиз битди деб жўнаб қолишди.

Проездимизга машина киролмай қолганига ҳам бир йилча бўлди. Ўтин-кўмир ёки бирор рўзғор буюми олиб келгудек бўлсак, кўча бошидан ташиб келамиз. Ҳаммадан ҳам тизза бўйи лойлигини айтмайсизми?!

Водоканал раҳбарларига мурожаат қилган эдик, у ерда бизга: район ижроия комитетига, ободонлаштириш бўлимига айтинг, деб маслаҳат беришди. Ленин район ижроия комитетида эса, кўчангизни бузганлар ким, ўшаларнинг ўзи тузатсин, дейишди.

Хуллас, кимга мурожаат қилишни билмай доғдамиз.

Кафанов кўчаси, 1-проездда яшовчи аҳоли номидан:
Л. РАФИҚОВ, шахсий пенсионер.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ТИНЧЛИК ОЛТИН МЕДАЛИ В. В. НИКОЛАЕВА-ТЕРЕШКОВАГА БЕРИЛДИ

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг олий мукофоти — Жолио Кюри номидаги Тинчлик Олтин медали 9 мартда биринчи космонавт аёл, тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитети президиумининг аъзоси В. В. Николаева-Терешковага берилди. У, тинчликни сақлашдаги жуда катта хизматлари учун ана шу мукофотга сазовор бўлди.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг координатор-президенти Изабелла Блюм, тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитетининг раиси Н. С. Тихонов. СССР космонавт учувчиси В. М. Комаров ва бошқалар космос қаҳрамонини самимий табрикладилар.

Хотин-қизлар эркаклар сингари космосга дастлабки йўл очувчилар бўла олишини кўрсатган Николаева-Терешкованинг шижоатига, деди Изабелла Блюм, планетамизнинг барча хотин-қизлари қойил бўлмоқдалар ва бу шижоат билан фахрланмоқдалар.

(ТАСС мухбири).

СОВЕТ МЕҲМОНЛАРИ ГВИНЕЯДА

КОНАКРИ, (ТАСС). Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ва Ташқи ишлар министри С. Азимов бошлиқ Совет делегацияси бу ерга келди. Конакри аэродромида делегацияни Гвинея ташқи ишлар министрлиги сиёсий бўлимининг мудири Абдуллай Деалло, СССРнинг Гвинеядаги элчиси А. Л. Воронин кутиб олдилар. Делегация аъзолари Гвинеядаги СССР элчисининг меҳмони сифатида Конакрида бир неча кун бўладилар.

Тошкент балети БАРда

ҚОҲИРА, (ТАСС). Алишер Навоий номли Тошкент давлат опера ва балет театри балет артистларидан бир группаси Қоҳирага келди. Бирлашган Араб Республикаси маданият министрлигининг таклифига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Маданият министри З. Раҳимбобоева ҳам труппа билан бирга бу ерга келди.

Алишер Навоий номли театр Қоҳира опера театрида хилма-хил программада концерт ва балет кўрсатади. Қоҳиралик томошабинлар П. И. Чайковскийнинг «Оққуш кўли», композитор Л. В. Фейгиннинг «Дон-Жуан» ва композитор Б. Бровциннинг «Семурғ» сингари балетларини, шунингдек айрим номерлардан иборат катта балет программасини кўрадилар. Балет артистлари группаси Мисрдаги бошқа шаҳарларда— Искандария, Порт-Саид, Осуон ва Асьютда ҳам концертлар беради.

Ўзбек театрининг гастроллари 26 мартгача давом этади.

ГАНАДАН ОЛИНГАН ХАБАРЛАР

АККРА, (ТАСС). Гананинг янги ҳукумат маъмурлари «Гана ёш пионерлари» ташкилоти фаолияти тақиқлаб қўйилганлигини эълон қилдилар.

ПАРИЖ, (ТАСС). Франс Пресс агентлиги мухбирининг Аккрадан хабар беришича, Миллий озодлик кенгашининг аъзоси генерал Квези Окрэн Гана армияси солдатлари ҳузурида гапириб, совет мутахассислари ҳалок бўлибди, улар Ганадаги ҳарбий тўнтариш вақтидаги кўча жангларида қатнашган эканлар, деб Ғарбдаги информация агентликлари ва газеталари тарқатган хабарларни рад қилди.

Ҳукумат тузиш И. Клаусга топширилди

ВЕНА, (ТАСС). Австрия федерал президенти Ф. Ионас мамлакатнинг янги ҳукуматини тузишни Австрия халқ партиясининг раиси И. Клаусга топширди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА ЖАНГЛАР

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Жанубий Вьетнам озодлик армияси отрядлари Американинг Лаос чегараси яқинидаги Асхауда жойлашган «махсус хизматларни ўтовчи» қўшинлари лагерига ҳужум қилдилар. ЮПИ агентлиги мухбирининг Сайгондан хабар беришига кўра, лагердаги Америка ва Жанубий Вьетнам қўшинлари катта талафот кўрдилар.

АҚШнинг «махсус хизматларини ўтовчи» қўшинлари лагерига қилинган ҳужум икки кун давом этди. Жанубий Вьетнам ватанпарварлари тиконли сим тўсиқларни ёриб ўтиб, лагерга ҳужум қилдилар ва жаллодларнинг кучларини бутунлай тормор қилдилар.

ЛОНДОН, (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Данангдан хабар беради: Асхау лагеридаги Америка ва Жанубий Вьетнам ҳукумат қўшинларининг 400 солдат ва офицеридан кўпчилиги ўлдирилди ва ярадор қилинди.

ЛОНДОН, (ТАСС). Сайгондаги Жанубий Вьетнам партизанлари шаҳар районларидан бирида соқчилик қилиб юрган полиция автомашинасига граната ташладилар, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири. Полициячилардан икки киши ва икки граждан ярадор қилинди.

ЖАЛЛОД УСТИДАН СУД

БЕРЛИН, (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг олий судида бугун Освенцим қамоқ лагерининг собиқ врачи Хорст Фишер иши юзасидан суд бошланди. Хорст Фишер инсониятга қарши жиноятлар қилишда ва ўн минглаб маҳбусларни қиришда иштирок этишда айбланади. Суд процесси икки ҳафта давом этади.

АҚШ Ҳарбий Ҳаво кучлари капитани Н. Главб Вьетнам халқ армияси жангчилари ва маҳаллий аҳоли томонидан асир олинди. Унинг самолёти зенит артиллерияси томонидан Куангбинь вилоятида уриб туширилди.

ВИА—ТАСС фотоси.

Янги бино, янги маршрут

Пойтахтимиздаги «Новий путь» кўчасида яна бир кўп қаватли бино қад кўтарди. Янги уйни «Средазтрансстрой» трестининг 209-қурилиш бошқармаси бинокорлари қўлдан чиқардилар. Бинонинг биринчи қавати саноат моллари магазинига айлантирилган.

Янги 55-маршрутли автобус Марказий универмаг, Пролетар кўчаси, «Узбумкомбинат» орқали «Новий путь» кўчасидаги ана шу янги бинагача келмоқда.

Қ. КОМИЛОВ.

СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗДА

Кир ювиш анча меҳнат ҳамда вақт талаб қиладиган иш эканлиги ҳаммага маълум. Шаҳарда хотин-қизларнинг бу борада ҳам оғирини енгил қиладиган қатор маиший корхоналар ишлаб турибди. Ҳозир пойтахт районларидаги 8 та кирхона ва уларнинг 35 қабул пунктлари аҳолига хизмат кўрсатяпти. Улар бир сменада (7 соат ичида) жаъми 7500 килограмм кийим-кечак ювиб беради. Ярим механизациялашган ана шу кирхоналар ўз қабул пунктлари орқали уйдан ҳам заказ оладилар ва ювилган кийим-кечакларни қуритиб, дазмоллаб, яна уйга элтиб берадилар.

Яқин вақт ичида Новомосковская кўчасида яна бир кир ювиш фабрикаси фойдаланишга топширилади. Шунингдек, шаҳарнинг Ленин ва Чилонзор районларида ҳам ана шундай йирик фабрикалар қуриш мўлжалланаяпти.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ТИНЧЛИК ГУЛИ

Иккинчи жаҳон уруши бошланай деб турганда Франциялик бир боғбон янги гул навини етиштиради. Ленин гулга ҳали расмий ном берилмаган, бошқа кашфиётларда бўлганидек, патент ва бўлак ҳужжатлари ҳам йўқ эди. Шу орада немислар Францияга бостириб кириб қолади. Боғбон ўз кашфиётининг фашистлар қўлига тушишини хоҳламайди. У жуда катта қийинчиликлар билан ўсимлик ва барча ҳужжатларни сўнгги пароходда мамлакатдан олиб чиқиб кетишга муваффақ бўлади.

Ниҳоят, уруш ҳам тамом бўлади, боғбон етиштирган янги навни «Тинчлик гули» деб атадилар. 1945 йилда Сан-Францискода Бирлашган Миллатлар Ташкилотини тузиш масаласида конференция чақирилганида делегатларнинг столлари устида «Тинчлик гули» қўйилган вазалар турган. Ҳар бир ваза олдидаги таблицага эса: «Менинг гулим одамларга ўз бурчлари ва тинчлик учун курашни эслатиб туради, деб умид қиламан» деган сўзлар ёзилган эди.

ТАБИАТ ЛАБОРАТОРИЯСИДА

Ўсимликлар ер шарида жуда катта хизматни бажаради. Бир йил мобайнида улар 150 миллиард тонна углеродни 25 миллиард тонна водород билан қўшади ва атмосферага 400 миллиард тонна кислород ажратиб чиқаради.

Шуниси қизиқки, ана шу химиявий моддаларнинг 90 процентини океан ва денгиз сувларидаги микроскопик йўсинлар янгидан ишлаб чиқаради. Табиатда содир бўладиган химик реакцияда қатнашувчи моддаларнинг атиги 10 проценти Ердаги қолган ўсимликлар ҳиссасига тўғри келади.

ҚЎЛГА ЎРГАНГАН АЖДАҲО

Флоренс (Индонезия) оролидаги қишлоқда яшовчи бир киши ўрмондан кичкинагина питончани топиб олади. Орадан муайян вақт ўтгач, у 140 килограмм келадиган 6 метрли питонга айланади. Питон ўз хўжайинига жуда ўрганиб қолади. У ҳатто эгасига ёрдамлашадиган ҳам бўлди. Кокос ёнғоқлари пишиб етилганда ҳосилни йиғиштириб олишда қўмаклашади. У дарахтга чирмашиб чиқиб олади-да, шохларда битта ҳам ёнғоқ қолмагунича силкитаверади.

ТЕЛЕФОН НОМЕРЛАРИ ЎЗГАРДИ

Телефоннинг ёрдами ҳақида батафсил тўхталиб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Телефон станциялари қанчалик кўп бўлмасин аҳолининг ўсиб бораётган талабини қондира олмаяпти. Шунинг учун ҳам республика алоқа министрлиги телефон станцияларини кўпайтиришга алоҳида эътибор беряпти.

Бугундан шаҳар 3-алоқа станциясида декадношаговой система асосида ишлайдиган янги В-3 автомат телефон станцияси хизматингизда бўлади. Бу Москва ва Ленинград шаҳарларидан кейин мамлакатда учинчи автоматик телефон станциядир. Ишга туширилган янги автомат телефон станцияси ҳозиргача ишлаб келган 3-автомат телефон станциясидан олтита рақамда юритилиши билан фарқ қилади. В-3 автомат телефон станцияси ишга тушиши билан «2» ва «3» рақами билан бошланадиган 5 та рақамли телефон номерларида қуйидагича ўзгариш бўлди. «3» рақами билан бошланадиган ҳамма номерлар олдига «В» ҳарфи қўшилади. 2 рақами билан бошланадиган телефон номерлари олдига «В» ҳарфи қўшилишдан ташқари 2 рақами 3 га айлантирилади. Чунончи, 25805 номерли телефон эндиликда «В-35-805» га айлантирилди.

Блокираторлар орқали ишлаётган телефон номерлари ўзгартирилади. Янги телефон станциясининг афзаллиги шундаки трубкани қўлга олишингиз билан дарҳол керакли номерни тераверишингиз мумкин. Агар сиз телефон қилаётган номер бўш бўлмаса, биринчи номерни олганингиздан кейиноқ телефон трубкасидан қисқа-қисқа гудок эшитилади.

В-3 автомат телефон станциясини ишга туширишда алоқачи инженерлардан М. Аверикова, Д. Бултачеев, Н. Хахам, Е. Шевченко, Е. Рябина, М. Сухорукова ва бошқалар катта хизмат қилишди.

И. ЭРГАШЕВ.

Реклама ва Эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

12 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — Ўсимлик ҳаёти ҳақида (илмий-оммабоп фильм).

17.40 — Телевизион янгиликлар (ўзбек ва рус тилларида):

Ўзбек тилида:

18.05—КПСС XXIII съезди делегатлари (телеочерк).

18.20—Бир шеър кечаси («Ёшлик» студияси).

Рус тилида:

18.45 — Оқ тунлар (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.20—Концерт.

МОСКВА ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

(тажриба тариқасида)

21.10—«Знание» (илмий программа), 22.00—И. Тургенев. Дворянлар уяси (спектакль). 01.00—Огонёк.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан—Фрунзе телестудияси кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 12/III да Мазепа, 13/III да кундуз Этик кийган Мушук, кечқурун Флория Тосна.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/III да Мирзо Улуғбек, 13/III да Қотил.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/III да Зуҳранинг мактублари, 13/III да Момо ер.

КИНО

Хотинлар — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

Момақалдироқ сари (1 ва 2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

13 март кундуз соат 3 да 4—6 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича:

«Ўзбек халқ музикa, ашула ва рақслари»

деган темада

бешинчи

КОНЦЕРТ ЛЕКЦИЯ

Лектор—музикашунос И. Акбаров.

Концертда: Ўзбек давлат филармониясининг халқ чолғу оркестри, халқ чолғу ансамбли, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Шаҳодат Раҳимова, Ғулом Абдураҳмонов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қундуз Миркаримова, сора Шунурова, Дилбар Абдуллаева, Ўтмир Холмуҳамедовлар қатнашади.

Абонементлардан ташқари билетлар Концерт зали кассасида ва районкассаларда сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

12 мартдан

«ЛУЛИЛАР» АТТРАКЦИОНИ

ва бошқа цирк томошалари

Аттракционнинг бадиий раҳбари—Я. Брестлер.

Кеч соат 8 да бошланади. Олдиндан билет сотувчи касса эрталаб соат 11 дан кеч 6 гача ишлайди. Якшанба куни 3 марта томоша кўрсатилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р 06232. ИНДЕКС 64969 Г — 1072.